

treballaven terres de sequer amb la vinya com a conreu principal. Una economia de subsistència que sovint havien de completar anant a jornal a les hortes de regadiu de Mataró i Cabrera.

Ja que parlem d'Argentona i com a compliment de les imatges de l'exposició, vull recordar la importància dels treballs que ha fet Enric Subiñà, començant pels pagesos de remença argen-

tonins al segle XV, o la biografia de Josep Calvet, sindicalista i polític, que va escriure la Margarida Colomer. Aquests treballs ens ajuden a entendre perquè l'agricultura i la pagesia de Catalunya, van evolucionar d'una forma diferent a les de la resta de l'Estat espanyol. Comptant amb uns recursos naturals més aviat pobres i unes estructures legals i sociopolítiques, sovint

adverses. La figura de l'argentoní Josep Calvet, mort a l'exili, és un clar exemple de la necessitat de la pagesia més pobre d'organitzar-se i lluitar per millorar les seves condicions de treball i de vida, però també de lluitar solidàriament al costat de la resta de forces socials i polítiques del país per aconseguir, entre tots, una Catalunya més lliure, més justa i, sobretot, més solidària.

DOSSIER PAGESIA

Evolució de l'agricultura argentonina

JOAN BELLATRIU I MANERA

Se'm demana que expliqui com ha evolucionat l'agricultura en aquest país. Jo explicaré com va evolucionar a casa meua que és més o menys la de tot Argentona, i gairebé tot el Maresme, tot i que s'ha de dir que a la majoria de cases aquest canvi ja s'havia produït abans.

Quan jo era petit a casa el que ocupava més hectàrees era la vinya, seguit de l'horta i, finalment, els fruiters. La vinya ens donava vi per anar venent quasi tot l'any o fins que s'acabava. L'horta ens proveïa de verdures per anar a vendre a la plaça i per enviar-ne al mercat del Born i la fruita per al mercat local juntament amb la verdura, tot i que la fruita no era pas poca cosa ja que se'n collia molta; caquis de dues classes, taronges, mandarines, magranes, pomes, peres de Sant Joan i de cuixa de dona, préssecs, albercocs, cireres, figues blanques i negres, ametlles, avellanes i

prunes japoneses, clàudies i unes de negres molt bones, també hi havia nespres, nescles i gínjols.

Jo, a l'edat de tretze anys, vaig anar a treballar de lampista fins que, en fer-ne vint, en vaig tenir prou i vaig dir al meu pare que volia ser pagès. L'agricultura sempre m'havia agradat, estar al camp fent les coses a la meua manera em feia molt feliç. Però les vinyes tenien els ceps molt vells i calia renovar-los, tenint en compte que la vinya no era rendible vàrem decidir arrancar-los tots i fer planes per convertir tot el terreny en regadiu.

Parlant de tot, haig de dir que jo no havia menat mai el cavall, ni el meu pare tampoc, com que el mosso que es cuidava del cavall va plegar i va marxar al seu poble, em vaig haver d'espavilar. S'ha de dir que el cavall no em va acceptar a la primera. El primer dia, quan vaig intentar posar-li el collar, es va girar i em va clavar una pessigada al braç amb les dents que hi vaig portar

un morat molts dies; però amb el temps ens vam fer molt amics el "Roget" i jo, fins al punt que li obria la boca i li estirava la llengua sense cap perill.

En aquell temps la meua mare venia les verdures a Mataró i jo li portava el gènere amb el carro. Aprofitant el viatge parava a can Boada, una fabrica de tubs de pòrtland que estava davant mateix dels burots, a l'arribar a Mataró, en carregava cinc a cada viatge i uns quants maons per fer els pericons i així vaig anar instal·lant el reg allà on no n'hi havia. Amb el temps el reg va anar evolucionant cap al goter i a l'aspersió substituint el reg a manta. Això estalviava molta aigua, i encara que no hem deixat de sembrar a l'aire lliure també tenim un hivernacle que, en contra del que molta gent creu, les plantes s'han de ruixar menys perquè estant més protegides de la intempèrie.

Dins l'hivernacle la lluita contra les plagues es fa integrada,

que consisteix en combatre les plagues amb altres plagues inofensives, per exemple “mirits macrolofus” contra mosca blanca i el pugó, també s'introdueixen abellots per pol·linitzar les tomaqueres de manera natural. L'agricultura s'ha anat modernitzant i aquelles eines s'han convertit en motocultor i altres màquines i el cavall en tractor, (però recordo amb molta enyorança al “Roget”)

Ara estem jubilats però la saga continua. La terra la porta el meu fill Joan i la parada a la plaça de vendre d'Argenton la seva germana Nuri que també porta el despatx. Tots dos

havien provat altres feines com vaig fer jo, però es veu que ho portem a l'ADN.

Tot això és per explicar com va canviar de la vinya a l'horta l'agricultura d'aquestes contra-

des i també les feines, encara que últimament es nota un petit moviment cap a la vinya una altra vegada, llàstima que hem de constatar la desaparició de molts pagesos i les seves terres.

Can Bellatriu,
al veïnat de la Pujada

En Roget,
el cavall de can Bellatriu